

ನಗರಿಕರಣದಲ್ಲಾ ಅವಿಭಕ್ತ ಕುಟುಂಬಗಳ ಪಾತ್ರ

ದೇವೆಂದ್ರಪ್ಪ ಎಸ್. ಮತ್ತು ಬಿ. ಎನ್. ಹಿತ್ತಲಮನಿ

ಕೃಷಿ ಸಮುದಾಯ ಬಾನುಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಕೃಷಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಧಾರವಾಡ - 580005.

ಫೋನ್: 9448438465

ಮಿಂಚಂಚೆ: kcrsuas@rediffmail

ನಾಗರಿಕತೆ ಹಾಗೂ ಶಕ್ತಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ವರ್ಧಿಸಿದಂತೆ ಮಾನವನ ಮಾನಸಿಕ ತುಮುಲ ಹೆಚ್ಚಿಲ್ದೆ. ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕಾಡುತ್ತದೆ. ಪ್ರಾಯಶಃ ಈಡು ಕುಟುಂಬದ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಈ ಜಂತೆ ಇರದೆನೊ. ಆದ್ದನಿಕ ದಿನಮಾನಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ನಗರಿಕರಣದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಅವಿಭಕ್ತ ಕುಟುಂಬಗಳು ಅಪರೂಪವಾಗಿವೆ. ಸರ್ಕಾರ ಅವಿಭಕ್ತ ಕುಟುಂಬವೀರುಂದರ ಹಲಜಯವನ್ನು ಇಂತಹ ಕೃಷಿ ಸಮುದಾಯ ಬಾನುಂ ಕೇಂದ್ರ ಮಾಜಿಕೊಳ್ಳಿದೆ.

ದೂರ್ಭಾಗಿಯ ಕೃಷಿ ಸಮುದಾಯ ಬಾನುಲಿ ಕೇಂದ್ರವು ದಿನನಿತ್ಯ ರೈತರ ಮನೆಗಳಿಗೆ, ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಕುಟುಂಬ ಒಂದರ ಸಂಪೂರ್ಣ ಕೃಷಿಯ ಚಿತ್ರಣದೊಂದಿಗೆ ಹಿಂದಿನ ಏಳಿಗೆಯಿಂದ ಆಧುನಿಕ ಏಳಿಗೆಯನ್ಯಾಯರೆಗಿನ ಸಂಪೂರ್ಣ ವಾಹಿತಿಯನ್ನು ಧ್ವನಿಮುದ್ರಿಸುತ್ತಿದೆ. ಕೃಷಿ ಕುಟುಂಬ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಶ್ರದ್ಧೆ, ಒಗ್ರಷ್ಟ ಸಂಶೋಷ ಧ್ವನಿಯ, ಆರ್ಥಿಕ ವರಮಾನ, ಸಂಶೋಧನೆ, ಆಚರಣೆ, ನಡುವಳಿಕೆ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳು ತುಂಬಿಕೊಂಡಿರುತ್ತವೆ ಅಂತಹ ಕುಟುಂಬಗಳನ್ನು ಹುಡುಕಿ ಅವರ ಕುಟುಂಬಗಳನ್ನು ಮಾಹಿತಿಯಾಂದಿಗೆ ಧ್ವನಿಮುದ್ರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಮೂಲತಃ ಕುಟುಂಬಗಳು ಯಾವ ರೀತಿ ನೇಲೆಕಂಡುಕೊಂಡಿದ್ದವು, ಯಾವ ರೀತಿ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆಗೊಂಡಿವೆ ಇದೇ ರೀತಿ ಹೈನುಗಾರಿಕೆ, ಕೃಷಿ ಬಿತ್ತನೆ, ಗೃಹಕ್ಕೆಗಾರಿಕೆ, ಆದುಸಾಕಾರಿಕೆ ಹಿಗೆ ಹಲವಾರು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಇಂದು ಸಮುದಾಯ ಬಾನುಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಕ್ಷೋಡೀಕರಿಸುತ್ತಿದೆ. ಇಂತಹ ಕುಟುಂಬಗಳನ್ನು ಹುಡುಕಿ ಧ್ವನಿಮುದ್ರಿಸಿ ಪ್ರಸಾರಕಾಗಿ 89 ಕುಟುಂಬಗಳ ಮಾಹಿತಿ ರೈತರಿಗಾಗಿ ನೀಡಿದೆ. ಅದರಂತೆ ಇಂದು ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮುಖ್ಯಾಗಳಿಗೆ ಗ್ರಾಮವು ಭತ್ತದ ನಾಡು, ರಾಗಿ, ನವಣ, ಬರಗ ಹುರ್ಳಿ ಬೆಳೆಗಾಗಿ ಸೀಮಿತವಾದ ಪ್ರದೇಶ ಅಷ್ಟೆ ಅಲ್ಲ ಕೃಂಗಾರಿಕೆಗೆ ನೇಲೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿ, ದುಡಿಯುವ ಹಲವಾರು ಯಾವ ಕರಿಗೆ ಕೆಲಸವನ್ನು ನೀಡಿರುವ ಗ್ರಾಮವಾಗಿದೆ. ಇಂದಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಬೃಹತ್ ಪ್ರಮಾಣವಾಗಿ

ಕೂಡಿ ಬಾಳಿದರೆ ಸ್ವರ್ಗ ಮಳಿ

ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕಾರ್ಬಿನ್ ನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಮುಮ್ಮೆಗಳಿಯ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ರೈತರು ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟ ಕೃಷಿಯನ್ನೆ ಬಿಟ್ಟ ನೌಕರಿ ಬದುಕು ಸಾಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇಂತಹ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಮೂಲ ಕೃಷಿಯನ್ನೆ ನಂಬಿ, 60 ಎಕರೆ ಜಮೀನಿಗೆ ಸಾವಂತುವ ಕೃಷಿಯನ್ನೇ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡು ಬದುಕು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಕೃಷಿಯ ಜೀವನ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ದೇವಲ 10ನೇ ತರಗತಿಯನ್ನು ಕಲಿತು 45 ವರ್ಷದಿಂದ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಬೆರೆತು ಮನೆಯಲ್ಲಿನ ಎಲ್ಲ 10 ಜನರೂ ಕೂಡಿ ಕೃಷಿ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. 10 ಜನ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿ ಹಿರಿಯರಾದ ಶ್ರೀ ಅಪ್ಪಾಶಾಹೇಬ ದೇಸಾಯಿಯವರು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಏನು ಕೊರತೆ ಆಗದಂತೆ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಮನೆಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಸಂಸ್ಕಾರವನ್ನು ನೀಡಿ ಸಂಪ್ರದಾಯಬಧ ಒಕ್ಕುಲುತನದಲ್ಲಿ ರಾತಿ ಮಾಜೆ, ಕಣಜ ಮಾಜೆ, ಮಂಡಲ ಮಾಜೆ ಹಿಗೆ ಕೃಷಿಗೆ ಬೇಕಾದಂತಹ ರೆಂಟೆ, ಕುಂಟೆ, ನೇಗಿಲು, ಟ್ರಾಕ್ಟರ್, ರಾಶಿಯಂತ್ರ, ಒಕ್ಕೆಣಿಯಂತ್ರ, ನೀರಿನ ಯಂತ್ರ, ಎರಡು ಬೊರವೆಲ್ ಮತ್ತು ನೆಲವುನೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಳು ಶೇಖರಣಾ ಕೊತಡಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ. ಮೂರು ಜನ ಮಕ್ಕಳಿದ್ದಾರೆ. 60 ಎಕರೆ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ 10 ಎಕರೆ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮೇವು,

ಚಿಕ್ಕ, ಬದನೆ, ಪೊಮೆಟೋ ಇನ್ನೂಳಿದ ಒಂಭಾಮಿಗೆ ಸೋಯಾಬೀನ ಶೇಂಗಾ ಬೆಳೆದಿದ್ದಾರೆ.

ಕೃಷಿಗಾಗಿ ಎರಡು ಎತ್ತು, ನಾಲ್ಕು ಆಕಳು ಎರಡು ಹೋರಿ ಮತ್ತು ನಾಲ್ಕು ಎಮ್ಮೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ದಿನಕ್ಕೆ ಕೃಷಿ ಕುಟುಂಬದ ವಿಚ್ಯು ಕೇಳಿದರೆ ನಿಜಕ್ಕೂ ಆಶ್ಚರ್ಯವನ್ನಿಸುತ್ತದೆ, ಶ್ರೀ ಅಪ್ಪಾಸಾಹೇಬರ ಧರ್ಮಪತ್ರಿ ಪ್ರಕಾರ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, “ಒಂದು ಹೊತ್ತಿಗೆ 30 ಜೋಳದ ರೊಟ್, 2 ಸೇರು ಅನ್ನ, ಖಾರಬ್ಬಾಳಿ ಪಲ್ಲೆ, ಉಪ್ಪಿನಕಾಯಿ, ಒಂದು ಕಿ.ಗ್ರಾಂ ಸಕ್ಕರೆ ಮತ್ತು 3 ತರಹದ ಪಲ್ಲೆ ಒಂದು ಹೊತ್ತಿನ ಉಟಕ್ಕೆ ಬೇಕು. ಕೂಡು ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಸೋಸೆಯಂದರು ಹೇಳಿದಂಗ ಕೇಳಾರೆ. ಬಹಳ ಒಗ್ಗಟ್ಟಿ ಅದಾರ ಮತ್ತು ವರ್ಷಾನುಗಟ್ಟಲೇ ಬೇಕಾಗುವಂತಹ ಹಪ್ಪಳ, ಸಂಡಿಗೆ, ಉಪ್ಪಿನಕಾಯಿ, ಶ್ರಾವಿಗಿ, ನೆರೆಪ್ಪಳ ಎಲ್ಲಾನು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿ ಇಟಕೊಂಡಿವಿ” ಅಂತಾರೆ. “ನಮ್ಮ ಕುಮಾರ ದೇಸಾಯಿಯವರು ಮುಂದ ಹೈನುಗಾರಿಕೆ ಮಾಡಬೇಕಂತ ಮಾಡ್ಯಾರೆ” ಎಂದು ಶ್ರೀ ಅಪ್ಪಾಸಾಹೇಬ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇಂತಹ ಕೃಷಿ ಕುಟುಂಬಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವ

ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಕೃಷಿ ಸಮುದಾಯ ಬಾನುಲಿ ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಅವರು ಧನ್ಯವಾದ ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಈ ಕೃಷಿ ಕುಟುಂಬದ ವಿಶೇಷತೆಗಳು

- ಬಿತ್ತುವ ಮತ್ತು ಆಹಾರ ಕಾಳುಗಳನ್ನು ಶೇಖರಣ ಮಾಡಲು ಗೋಡಾಮು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.
- ದನಕರುಗಳು ಹಾಕಿದ ಸಗರೆ, ಗಂಜಲು, ಮೃತ್ಯೋಳಿದ ನೀರು, ನೇರವಾಗಿ ತಿಪ್ಪೆಗುಂಡಿಗೆ ಹೋಗುವಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.
- ಬೆಳೆದ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಯಾವುದೇ ರಾಸಾಯನಿಕ ಕಿಂಬಾತಕಗಳ ಮೋರೆ ಹೋಗದೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಶ್ರೀ ಅಪ್ಪಾಸಾಹೇಬ ಜೀವಧಿ ತಯಾರಿಸುತ್ತಾರೆ.
- ಕೃಷಿಯ ಜೊತೆಗೆ ತೋಟಗಾರಿಕೆ, ಹೈನುಗಾರಿಕೆ ವ್ಯಾಧಿತ್ವ ಸ್ವಂತ ಬೀಸುವ ಗಿರಣೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಅಧುನಿಕ ದಿನಮಾನಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ನಗರೀಕರಣದ ಆಭಿವೃದ್ಧಿ ಅವಿಭಕ್ತ ಕುಟುಂಬಗಳು ಅಪರಾಪ್ರವಾದರು ಸಶಕ್ತವಾಗಿವೆ.

ಕೃಷಿ ಸಮುದಾಯ ಬಾನುಲಿ ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಆಹ್ವಾನ

ಧಾರವಾಡ ಕೃಷಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಸಮುದಾಯ ಬಾನುಲಿ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ದಿನನಿತ್ಯ ರೈತರಿಗಾಗಿ ಪ್ರಸಾರವಾಗುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಗೀತ ಹಾಡುಗಳು ದಸೀದ ದೇಹಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಇಂಂತು ನೀಡುತ್ತಿದೆ. ಕೃಷಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಬಿತ್ತುಗೆ, ಬೆಳೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಭಜನಾಪದಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಕೃಷಿಕರೇ ಸಮುದಾಯ ಬಾನುಲಿ ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಬಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ದ್ವಾರಾ ಮುದ್ರಾದಲ್ಲಿ ಪಾಲೋಳ್ಳತ್ತಾರೆ. ಅವರಿರುವ ಕಡೆಗೆ ಸಮುದಾಯ ಬಾನುಲಿ ಕೇಂದ್ರದ ಭಜನಾಪದಗಳನ್ನು, ತತ್ತ್ವ ಪದಗಳನ್ನು, ಡೊಳ್ಳಿನ ಪದಗಳನ್ನು, ಲಾವಣೀಪದಗಳನ್ನು, ಹಂತಿಪದಗಳನ್ನು, ಒಕ್ಕಣಿಪದಗಳನ್ನು ಮುಂತಾದವರು ದ್ವಾರಾ ಮುದ್ರಿಸಿಕೊಂಡು ಪ್ರಸಾರಕ್ಕೆ ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಡಲಾಗುವುದು. ಕೃಷಿ ಸಮುದಾಯ ಬಾನುಲಿ ಕೆಂದ್ರಕ್ಕೆ ವಿವಿಧ ಗ್ರಾಮಗಳಿಂದ ಕಲಾವಿದರು ಬರುತ್ತಾರೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬೆನಕನಕಟ್ಟಿ ಗ್ರಾಮದ ರೈತರಿಂದ ಭಜನಾ ಪದ, ಗೀಗಿ ಪದ, ಡೊಳ್ಳಿನ ಪದ, ಹಂತಿಪದ, ಲಾವಣೀಪದ, ಕರಡಿಮುಜಲು ಮುಂತಾದವರು ದ್ವಾರಾ ಮುದ್ರಿಸಲಾಯಿತು. ಗರಗದ ಶ್ರೀ ಮದಿವಾಳೆಶ್ವರ ಭಜನಾಮಂಡಳಿಯವರು ಹಾಗೂ ನಿಗದಿ ಗ್ರಾಮದ ಶ್ರೀ ಗಜಾನನ ಯುವಕ ಮಂಡಳದವರು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ನೀಡಿದರು. ಕೃಷಿ ಸಮುದಾಯ ಬಾನುಲಿ ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ವಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಮಾಹಿತಿಗಾಗಿ ಬಂದ ರಾಜೆಬೆನ್ನೂರಿನ ಕೃಷಿ ಮಾರಾಟಗಾರರ ಸಂಘದವರು ರೈತರು ನೀಡುತ್ತಿರುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಗೆ ಬೆಂಬಲಿಸಿದರು. ಸತತವಾಗಿ ರೈತರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಸದಾವಕಾಲ ನಡೆಯಲೆಂದು ವಿನಂತಿಸಿದರು. ಅದರಂತೆ ಕೃಷಿ ಸಮುದಾಯ ಬಾನುಲಿ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಸತತವಾಗಿ ಕಲಾವಿದರ ತಂಡಗಳು ಬಂದು ಕೃಷಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ತಮ್ಮ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಹಾಡುಗಳ ಮುಖಾಂತರ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಕೃಷಿ ಸಮುದಾಯ ಬಾನುಲಿ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಕಲಾ ಪ್ರದರ್ಶನ ನೀಡುವವರು ಸಂಪರ್ಕಸರ್ವೇಕಾದ ವಿಳಾಸ :

ಕೃಷಿ ಸಮುದಾಯ ಬಾನುಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಕೃಷಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಧಾರವಾಡ-580 005 ಫೋ: 0836-2440050